



Stefna um
sjálfbærar
og ábyrgar
fjárfestingar



Inngangur

Gildi er langtímafjárfestir sem hefur það meginmarkmið að tryggja sjóðfélögum sínum bestu mögulegu lífeyrisréttindi og að hámarka lífeyrisgreiðslur til þeirra. Stefna sjóðsins um sjálfbærar og ábyrgar fjárfestingar byggir á þeirri afstöðu að fjárfestingarákvarðanir, sem taka mið af umhverfislegum, félagslegum og stjórnumarlegum þáttum (UFS), stuðli að betri langtímaárangri og minni áhættu. Með því að innleiða þessa þætti í ákvörðunartöku við fjárfestingar og eftirfylgni þeirra stuðlar sjóðurinn að því að eignasafn hans taki mið af sjálfbærri þróun og samfélagslegri ábyrgð, á sama tíma og gætt er að því að hagsmunir sjóðfélaga séu hafðir í fyrirrúmi með bættri langtímaávöxtun og áhættustýringu.

Markmið stefnunnar

Gildi er falið að ávaxta fjármuni sjóðfélaga og hefur það að leiðarljósi að gera það með sjálfbærum og ábyrgum hætti. Markmið stefnu sjóðsins um sjálfbærar og ábyrgar fjárfestingar er að vera fjárfestingarstefnu sjóðsins til fyllingar og móta ramma þeirra siðferðislegu viðmiða sem sjóðurinn horfir einkum til, í samræmi við lög um lífeyrissjóði. Stefnunni er þannig ætlað að lýsa helstu áherslum sjóðsins varðandi sjálfbærni og gefa mynd af því hvernig sjóðurinn lítur til sjálfbærniþátta í fjárfestingum sínum. Með sjálfbærni er átt við að þörfum samtímans sé mætt án þess að gengið sé á möguleika komandi kynslóða til að mæta þörfum sínum. Sjálfbærar og ábyrgar fjárfestingar samkvæmt stefnu þessari fela það í sér að tekið er tillit til áhættu vegna umhverfismála, félagslegra málefna og stjórnumarháttanna í fjárfestingum (sjálfbærniáhættu).

Sem langtímafjárfestir telur Gildi mikilvægt að sjálfbærniáhætta sé tekin með í heildarmat á fjárfestingum, þar sem slíkir þættir geta haft veruleg áhrif á ávöxtun og áhættu sjóðsins til lengri tíma. Afstaða sjóðsins er að með því að taka markvisst tillit til sjálfbærniáhættu við greiningu og eftirfylgni á fjárfestingum megi draga úr áhættu og bæta langtímaávöxtun sjóðsins.

Aðferðafræði sjálfbærra og ábygrgra fjárfestinga er í stöðugri þróun og stefnunni er ekki ætlað að vera tæmandi.

Framkvæmd sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga

Gildi er stór fagfjárfestir á íslenskum verðbréfamarkaði og hefur möguleika á því sem slíkur að hafa meiri áhrif innanlands, bæði við fjárfestingar í einstökum fyrirtækjum og við fjárfestingar í sjóðum í rekstri utanaðkomandi rekstraraðila. Stærð sjóðsins á erlendum verðbréfamarkaði er hlutfallslega lítil í samanburði við stærð fyrirtækja, sjóða og annarra fjárfesta á þeim mörkuðum. Þá nær sjóðurinn fram eignadreifingu erlendis fyrst og fremst með fjárfestingum í sjóðum en ekki í einstökum fyrirtækjum. Með hliðsjón af framangreindu leggur sjóðurinn meiri áherslu á innlendar fjárfestingar í framkvæmd stefnunnar. Aðferðafræði sjóðsins byggir á greiningu eignasafns á grundvelli sjálfbærniáhættu og virkrar hluthafastefnu þar sem eignarhald sjóðsins gefur tilefni til þess.

Innlend hlutabréf

Við upphaflega fjárfestingu í innlendum félögum er sjálfbærniáhætta greind með viðeigandi hætti, m.a. með hliðsjón af þeim rekstri sem um ræðir, þroskastigi viðkomandi félags og umfangi fjárfestingar.

Lögð er áhersla á að félög sem fjárfest er í fari að lögum og eftir viðurkenndum viðmiðum í starfsemi sinni og hafi sett sér viðeigandi reglur, stefnur og markmið sem snúa að sjálfbærniáhættu. Fari starfsemi félags fram utan Íslands er áhersla á að tillit sé tekið til laga og viðeigandi alþjóðlegra sáttmála sem Ísland er aðili að sem snúa að mannréttindum, réttindum starfsfólks, vörnum gegn mútum og spillingu, umhverfismálum og stjórnarháttum.

Lögð er áhersla á að upplýsingagjöf til hluthafa um sjálfbærniáhættu taki til þeirra sviða sem mestu máli skipta í viðkomandi rekstri. Sjóðurinn tekur þátt í mikilvægisgreiningu félaga hvað þetta varðar ef eftir því er leitað og kemur á framfæri ábendingum ef hann telur að eitthvað megi betur fara.

Hluthafastefna Gildis mælir nánar fyrir um hvernig sjóðurinn beitir sér sem hluthafi gagnvart skráðum félögum sem hann á verulegan eignarhlut í. Ef eignarhald fellur undir hluthafastefnu sjóðsins þá er leitast við að greina reglulega sjálfbærniáhættu gagnvart viðkomandi félagi, s.s. með úttektum utanaðkomandi greiningaraðila.

Ef upp koma álitamál sem tengjast sjálfbærniáhættu sem sjóðurinn telur rétt að brugðist sé við af hálfu viðkomandi félags er áhersla lögð á samtal gagnvart viðkomandi félagi og viðeigandi úrbætur. Sjóðurinn telur uppbyggilegt samtal og úrbætur almennt líklegri til þess að skila árangri til lengri tíma lítið. Skili slíkt samtal ekki árangri koma aðrir möguleikar til greina, s.s. tillögugerð á hluthafafundum eða sala eignarhlutar.

Tengist fyrirtæki sem sjóðurinn á verulegan eignarhlut í broti á sviði stjórnarháttá, umhverfismála eða félagslegra málefna að áliti lögbærra yfirvalda er það markmið sjóðsins að beita sér sem eigandi með þeim hætti að látið verði af viðkomandi broti án tafar og að gripið verði til viðeigandi ráðstafana í því skyni að tryggja að ekki komi til sambærilegra atvika aftur. Ef slíkar aðgerðir bera ekki fullnægjandi árangur mun sjóðurinn taka til skoðunar tillögugerð á hluthafafundum eða sölu viðkomandi eignarhlutar í heild eða að hluta. Getur sjóðurinn við viðvarandi eða ítrekuð brot útilokað einstakar fjárfestingar þar til fullnægjandi úrbætur hafa verið gerðar. Með því að beita sér með þessum hætti leitast Gildi við að hafa uppbyggileg áhrif á háttsemi félaga til lengri tíma um leið og stuðlað er að jákvæðum áhrifum gagnvart meginmarkmiði sjóðsins.

Innlend skuldabréf

Ef fyrirhuguð fjárfesting í innlendu skuldabréfi telst veruleg gilda sambærileg viðmið og gagnvart innlendum hlutabréfum hvað varðar upphaflega greiningu og eftirfylgni fjárfestingar, s.s. með úttektum utanaðkomandi greiningaraðila.

Innlendir sjóðir

Við greiningu á fjárfestingum í innlendum sjóðum eru stjórnarhættir rekstraraðila kannaðir, m.a. hvort rekstraraðili hafi sett sér viðeigandi stefnur er varða sjálfbærniáhættu og hafi viðeigandi varnir gegn hagsmunaárekstrum. Þá eru áherslur viðkomandi sjóða er tengjast sjálfbærniáhættu teknar til skoðunar. Gildi leggur sérstaka áherslu á góða upplýsingagjöf rekstraraðila, m.a. í tengslum við umfjöllun um sjálfbærniáhættu í starfsemi viðkomandi sjóðs. Sjóðurinn leitast við að fylgja fjárfestingum sínum eftir með því að taka sæti í hagsmuna- eða hluthafaráðum ef eignarhlutur sjóðsins gefur tilefni til þess og mögulegir hagsmunaárekstrar standa því ekki í vegi.

Erlendir sjóðir

Við greiningu á fjárfestingum í erlendum sjóðum eru stjórnarhættir rekstraraðila kannaðir, m.a. hvort rekstraraðili hafi sett sér viðeigandi stefnur er varða sjálfbærniáhættu. Einnig er kannað hvort viðkomandi sjóðir hafi sett sér stefnur sem snúa að sjálfbærniáhættu og hvernig upplýsingagjöf um þau málefni er háttað.

Fylgst er reglulega með því hversu stór hluti eignasafns Gildis er í sjóðum sem taka tillit til sjálfbærniáhættu (s.s. sem falla undir 8. gr. SFDR reglugerðarinnar¹) eða leggja sérstaka áherslu á fjárfestingar sem hafa tiltekin markmið er snúa að sjálfbærni (s.s. sem falla undir 9. gr. SFDR reglugerðarinnar). Þá er almennt gætt að dreifingu eignasafns sem í eðli sínu dregur úr samþjöppun sjálfbærniáhættu, til dæmis gagnvart tilteknum útgefendum, atvinnugreinum eða landsvæðum.

¹ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2019/2088.

Upplýsingagjöf

Í ársskýrslu Gildis skal árlega fjallað um stefnu sjóðsins um sjálfbærar og ábyrgar fjárfestingar og helstu atriði er snúa að framkvæmd stefnunnar.

Á vef sjóðsins má finna upplýsingar um hvernig sjóðurinn beitir sér á aðal- og hluthafafundum skráðra félaga sem falla undir hluthafastefnu hans, s.s. varðandi beitingu atkvæðaréttar og framlagningu tillagna eða bókana sjóðsins. Þá birtir sjóðurinn árlega skýrslu með samantekt um framkvæmd hluthafastefnu þar sem veitt er ítarleg upplýsingagjöf um það hvernig sjóðurinn fylgir eftir hluthafastefnu sinni ár hvert. Markmið þeirrar skýrslu er að auka gegnsæi og sýna hvernig Gildi rækir hlutverk sitt og ábyrgð sem hluthafi og fjárfestir á markaði.

Á vef sjóðsins er að finna upplýsingar í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2019/2088, um upplýsingagjöf tengda sjálfbærni á sviði fjármálapjónustu.

Ábyrgð og endurskoðun

Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að starfsfólk sjóðsins sé upplýst um stefnuna og að henni sé beitt í daglegri starfsemi sjóðsins.

Stefna þessi skal endurskoðuð af stjórn Gildis að lágmarki á tveggja ára fresti. Stefna þessi skal birt á vef sjóðsins.

Samþykkt á stjórnarfundum 12. desember 2024.